

A Fővárosi Ítéltábla a Heim Ügyvédi Iroda(címe; ügyintéző: dr. Heim László pártfogó ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. október 27. napján kelt 64.P.22.251/2017/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. és 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes pártfogó ügyvédje, dr. Heim László (címe) díját 100%-ban a Magyar Állam viseli.

A másodfokú eljárással felmerült 800.000 (Nyolcszázezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a becsülethez, valamint jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes kötelezését arra, hogy a jogellenes nyilatkozatával szemben nyilvánosan ismerje el, miszerint a sérelmes tanúvallomásának tartalma valótlan. Kérte továbbá az alperes 10 millió forint sérelemdíjban és ennek ... napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamataiban marasztalását.

A felperes a kereseti kérelmét arra alapította, hogy az alperes - akivel korábban élettársi kapcsolatban élt - ... napján egy nyomozati szakban lévő büntetőeljárás keretében fogatosított tanúkihallgatása során az ő cselekvőségére (okiratszerkesztés, okirat felhasználásáról való tudomás, a felhasználáskor helyszínen való jelenlét) nézve valótlan tartalmú tanúvallomást tett. Ez a tanúvallomás a vele szemben folyt büntetőeljárásban a gyanút erősítő, terhelő bizonyítékként került értékelésre. A Fővárosi Törvényszék a ...-én kelt, ...-én jogerőre emelkedett ... számú ítéletével ugyanakkor - bizonyítatlanság miatt - a befolyással üzérkedés büntetnének vádja alól felmentette. A bizonyítatlanság okán a büntetőbíróság az alperesi tanúvallomástól eltérő tényállást állapított meg. Az ítélet indokolása szerint az alperes a vallomástételt a büntető perben megtagadta, így a vallomása nem volt értékelhető.

Az alperes a ...-i nyomozati vallomását - a fentiek ellenére - a Fővárosi Törvényszék előtt ... szám alatt folyamatban volt ügyben ...-én tartott tárgyaláson is fenntartotta.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint a büntetőeljárásban tett vallomása nem volt perdöntő jelentőségű, az a nyomozati szakban is csupán egy volt a sok bizonyíték közül, később pedig a vallomástételt megtagadta, így azt nem vette figyelembe a bíróság.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 600.000 forint illeték a Magyar Állam terén marad.

Ítéletének indoklásában arra mutatott rá, hogy a jogvita elbírálása érdekében bizonyítás lefolytatására nem volt szükség. Abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes büntetőeljárásban tett tanúvallomása alkalmas-e a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértésére.

Hivatkozott a BH2004.357., az EBH2002. 624., a BH2002.223., a BDT2008.1276., a BDT2006. 1429., valamint a BDT2007.1664. számú eseti döntésekben foglaltak alapján arra, hogy a hatósági, vagy bírósági eljárásban tett nyilatkozatok és az érintett személyek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogséremlé tekintetében kialakult bírói gyakorlat szerint a büntetőeljárásban tett tanúvallomás önmagában még abban az esetben sem valósíthat meg személyiségi jogséremlé, ha később a büntetőeljárás nem vezet a felperes bűnösségének megállapításához. A tanúvallomás tartalma személyiségi jogvédelmet abban az esetben alapoZHat meg, ha a vallomás megtételére a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül, visszaélésszerűen került sor, illetőleg ha az nem az eljárás tárgyához tartozik és személyiségi jogi séremlé megalapozó többletelemeket tartalmaz.

Utalt arra, hogy a folytatólagos tárgyalások során nem merült fel olyan tény, körülmény, melyre nézve a felperes személyes meghallgatását kellett volna foganatosítani, így a Pp. 3. § (4) alapján mellőzte a felperes személyes megjelenés kötelezettségével történő idézését.

A Pp. 78. § (1) alapján rendelkezett a perköltség viseléséről, míg a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és (11) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a pervesztes felperes teljes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett illeték az állam terhen marad.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a keresetnek történő helyt adást, az alperes perköltségben marasztalását, másodlagosan az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadása szerint az alperes a sérelmes tényállításait nem csupán a felmentést eredményező büntetőeljárás keretében hangoztatta, hanem azt követően is, és teszi ezt a mai napig. Az alperes a kifogásolt közléseit nem vonta vissza, azt a polgári per bírósága előtt is fenntartotta.

A polgári peres eljárás nem büntetőeljárás, az elsőfokú bíróság ugyanakkor a keresetet elutasító határozatát olyan döntvénytári határozatok felhívásával indokolta, amelyek a büntetőeljárások során tett nyilatkozatokra vonatkoznak.

A büntetőeljárás jogerősen befejeződött, a jogerős ítéletből nyilvánvaló, hogy az alperes máig hangoztatott tényállításai valótlanok.

Az alperesi jogsértő magatartás tehát továbbra is fennáll, az elsőfokú ítélet annak megtörésére nem alkalmas, a jogsértő állapot megszüntetésre csak a keresetnek helyt adó ítéletet vezethet.

Az alperes a valótlan tartalmú nyilatkozatával neki kárt okozott, büntetőeljárás indult vele szemben, amely négy éven át tartott.

A jogsértés ténye önmagában, bizonyított hátrány nélkül is azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a személyiségi jogában megsértett személy sérelemdíjat követelhet. Az új Ptk. szerint tehát eszmei hátrány bizonyítása nem szükséges, ekként foglalt állást a Fővárosi Ítélőtábla Polgári Kollégiuma az 1/2013. (VI. 17.) számú határozatával elfogadott - a nem vagyoni kártérítés/sérelemdíj megtérítése iránti követelések elbírálásának a polgári perben felmerülő egyes kérdésekről szóló - kollégiumi véleményében.

Az elsőfokú bíróság súlyos eljárási hiba útján, a Pp. 206. §-ának rendelkezéseit megsértve hozta meg az ítéletét, és a személyhez fűződő jogokra vonatkozó anyagi jogi jogszabályokat is törvénybe ütközően alkalmazta. Egyértelműen jelezte, hogy az alperesi valótlan tényállítások, melyek a jó hírnév megsértését okozzák, folyamatosan fennállnak, ezért az elsőfokú bíróság tévesen minősítette az esetet pusztán jogi megítélésű kérdésnek. Elmulasztotta annak a tényállásnak a felderítését, hogy az alperes milyen egyéb körülmények között sértette a személyhez fűződő jogait, jóhírnevét és becsületét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt megállapítani nem tudott. Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben feltárta, azok alapján jogi álláspontját is kellő részletességgel kifejtette.

Az ügy érdemében az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel a Fővárosi Ítélőtábla teljes mértékben egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla az alábbiakra mutat rá.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

Az ítéleti tényállás megalkotásához arra van szükség, hogy a bíróság a bizonyítás és az egyéb ténymegállapítások vonatkozásában megállapítsa azok hitelt érdemlőségét, a bizonyítékok erejét, majd pedig a jelentőségüket az ítéleti tényállás szempontjából. A bírói szabad mérlegelés korlátját, illetve biztosítékát a bíróság indokolási kötelezettsége alkotja. A bíróság csak a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása iránt köteles bizonyítást elrendelni.

Az elsőfokú bíróság helytállóan - a Pp. 206. §-ában foglalt rendelkezések megsértése nélkül - jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által előadott - a keresetét megalapozó - tények alapján bizonyítás elrendelésének a perben nem volt helye.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes ... napján az ... számú eljárásban rá vonatkozóan valótlan tartalmú tanúnyilatkozatot tett, melyet az alábbiak szerint fenntartott.

A ... számú ítéletében a Fővárosi Törvényszék "annulálta" a sérelmes alperesi előadást, a fizikai és történeti tényeket tekintette irányadónak az alperesi koncepcióval szemben.

Ezt követően azonban az alperes a Fővárosi Törvényszék előtt a valótlan előadását a ... számú ügyben - napján - megismételte. Az alperes az elmúlt hét évben minden fórum előtt - ahogy jelen

bíróság előtt is - folyamatosan azt hangoztatja, hogy ő az igazat mondja, mikor vallomásaiban módszeresen őt terheli különféle tényállításaival.

A felperes arra vonatkozóan konkrét tényállítást nem tett, hogy az alperes az általa megjelölt ... számú büntetőeljárásból kívül mely fórumokon tette meg ismételtén a sérelmezett tényállításait, csupán arra hivatkozott, hogy azokat jelen per bírósága előtt is fenntartotta.

A további állított jogsértések helyének, időpontjának, konkrét körülményeinek megjelölése hiányában pedig az elsőfokú bíróság helyesen járt el tehát akkor, amikor a jogsértés megvalósulását kizárólag a büntetőper vonatkozásában vizsgálta. E tekintetben pedig a jogi következtetések levonásához bizonyítás lefolytatására nem volt szükség, a bíróságnak kizárólag jogkérdésben kellett állást foglalnia.

A perben a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes azzal, hogy a 2009-ben tett tanúvallomását fenntartotta, megsértette-e a felperesnek a Ptk. 2:45. § (1) és (2) bekezdéseiben írt becsület és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényről állít vagy híresztel, vagy valós tényről hamis színben tüntet fel.

Az elsőfokú bíróság - az egységes bírói gyakorlat alapján - jogszerűen mutatott rá arra, miszerint egy büntetőeljárásban tett tanúvallomás még abban az esetben sem valósít meg személyiségi jogsértést, ha később a büntetőeljárás nem vezet az érintett személy bűnösségének megállapítására.

Az alperesnek a felperes által sérelmezett, a ... számú eljárásban tett, az eljárás tárgyához kapcsolódó, annak kereteit meg nem haladó tanúvallomása alapján a személyhez fűződő jogok megsértése nem állapítható meg.

Az ítélezési gyakorlat egységes abban, hogy az ilyen nyilatkozatok, amennyiben a felperes személyét indokolatlanul sértő, bántó kifejezéseket nem tartalmaznak, akkor sem teszik megállapíthatóvá a jóhírnév, illetve a becsület megsértését, ha a büntetőeljárás során a bűncselekmény elkövetése a gyanúsított terhére nem nyer megállapítást. (BH.2002.223., BH.2004.357., BH.2009.0224., Pfv.IV.21.474/2012/6.)

Megjegyzi a Fővárosi Ítéletábrla, hogy a felperesi hivatkozással ellentétben jelen peres eljárásban az alperes a sérelmezett nyilatkozatait nem tartotta fenn, csupán arra utalt ellenkérelmében, hogy a vallomástételt a büntetőperben megtagadta, így vallomásának perdöntő jelentősége az ügyben nem volt.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, személyes költségmentessége folytán a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési eljárási illetéket a Magyar Állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-ának megfelelően.

A másodfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelően - a díj összegének megállapítása nélkül, a perköltségviselés arányának meghatározásával - megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját 100%-ban a Magyar Állam viseli, tekintettel arra, hogy a felperes ugyanezen arányban pervesztes lett.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő